

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quae Romae contra scismaticos Irenaeus disseruerit. Cap. XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII HISTORIAE

In hac Serapionis epistola, extant diuersorum episcoporum subscriptiones. Quorum vnus sic fere subscribit. Aurelius Cyrenius, testis Christi, vobis salutem & prosperam valetudinem opto. Alter isto modo, Aelius Publius Iulius ex Debelto, colonia Thraciæ episcopus. Viuit Deus in cælis, quòd beatus Sotas in Anchialo voluit Priscille dæmonem eijcere, sed veteratorij illi hypocritæ neutiquam permiserunt. Sunt etiam in iisdem literis permultorum aliorum episcoporum subscriptiones, sua ipsorum manu exarata, qui eidem sententiæ suffragati sunt. Atque de his satis.

Quæ Romæ contra scismaticos Irenæus descriuerit. CAP. XIX.

CVm quidam rursus sanam & synceram ecclesiæ consuetudinem Romæ deprauare studerent, Irenæus varias contra eos composuit epistolas: vnam ad Blastum, quam inscripsit de Schismate, alteram ad Florinum de Monarchia, siue quod Deus non sit auctor & fabricator mali. Nam iste Florinus contrariam illi sententiam videbatur acriter propugnasse: Cuius causa, etiam quandoquidem in errore Valentinianum lapsus erat, Irenæus librum de Ogdoade conscripsit: in quo satis aperte declarat, se apostolorum temporibus proxime successisse. Atque in extrema parte illius operis elegantissimam eius subscriptionem reperiēbamus, quam in hunc sermonem includere necessarium plane ducimus. Quæ est scripta ad hunc modum. Te qui hūc librum transcripseris, per Dominum nostrum Iesum Christum, & per gloriosum, aduentum illius, cum sit ad viuos & mortuos iudicandos, venturus, adiuro, vt studiose conferas quod transcripseris, & accurate ad exemplar vnde transcripseris, emendes, & sacramentum istud, quo te obligauerim, similiter, descriptum in exemplar inscribas. Atque ista sane commode & vtiliter, cum ab illo dicta sunt, tum à nobis narrata, vt veteres illos, & vere pios viros, tanquam exemplum accuratissimæ in describendis libris diligentie, nobis ad imitandum proponamus. In ea porro epistola ad Florinum, quam supra citauimus, Irenæus rursus familiaritatis

ritatis, quæ illi cum Polycarpo intercesserat, mentionem facit. Ista dogmata Florine, ut tecum agam humanitus, sanæ doctrinæ & sententiæ non sunt. Ista dogmata sunt ecclesiæ repugnantia, utpote quæ eos, qui illis obsequuntur, in maximam impietatem deiiciunt. Ista dogmata ne hæretici quidem, qui erant ab ecclesia exturbati, unquam affirmare audebant. Ista dogmata presbyteri, qui ante nos fuerunt, quique erant ipsorum Apostolorum discipuli, minime tibi tradiderunt. Vidi enim te cum adhuc puer essem, in inferiore Asia apud Polycarpum, cum & in aula imperatoris splendide lauteq; vitam degebas, & sedulo te Polycarpo probare nitebaris. Nam ea quæ tū gerebantur (cognitio enim quam à pueris combibimus unà cum ætate accrescit simul, & quasi vinculo cum ipso animo penitus copulatur) multo firmiter in memoria insident, quam quæ nuper præterierunt, adeo ut & locum, in quo absidebat beatus Polycarpus, cum differeret: illius eò aduentum, & introitum: formam & modum vitæ, corporis effigiem, disceptationes ac sermones, quos apud multitudinem habebat, & ut necessitudinem ac vitæ usum, cum Ioanne & reliquis, qui ipsum dominum viderant, dissent, se habuisse narraret, & quo pacto memoraret eorum sermones, quinetiam quænam ab illis de domino audiisset, quo modo de miraculis eius, ac virtutibus, & de doctrina deniq; sicut ab illis, qui fuissent suis oculis verbum vitæ conspicati, scripturis verè consentientia narraret, videar mihi posse rite percensere. Hæc eo tempore per Dei misericordiam, quam erga me ostendebat, studiose & attente audiebam, atque non chartæ & literis, sed interiori mentis cogitationi mandabam. Et perpetuo, Dei iuuante gratia, ingenue & exquisite recordatione renouo, atq; coram certe iam Deum contestari possum, quòd illum beatum & Apostolicum presbyterum Polycarpum, si eiusmodi dogmata fortè audiisset, continuo exclamare & aures obturare, ac de more suo dicere voluisse: O bone Deus, in quæ me tempora reseruaisti, ut ista patiar? Atq; ex eo loco, quo vel sedens vel stans ea audiisset, extemplò plane aufugisse. Itemq; ex epistolis, quas cum ad vicinas ecclesias, quò eas confirmaret, tū

*venens
Polycarpi
discipulo*

*Polycar. Jois
apost. discip.*

○ ; ad

EVSEBII HISTORIAE

ad quosdam fratres, quò eos tum admoneret, tum cohortaretur misit, ista ita se habere, manifesto cognosci poterit. Hæc Irenæus.

*Quomodo admirandus Apollonius propter Christum
Romæ martyrium subierit.*

CAP. XX.

Eodem tempore, Commodus imperium Rom. gubernante, nostra religio ad pacatum & tranquillum statum traducta fuit, & pax (diuina gratia largiente) omnes ecclesias in toto terrarum orbe occupauit. Quo quidem tempore salutaris Dei sermo hominum mentes cuiusque generis adeo attraxit ad piam Dei omnium rerum conditoris religionē cultumq; , vt iam Romæ complures, & genere illustres, & rerū affluentia admodum locupletati, vnà cum omni familia & cognatione sua, se ad suam ipsorum salutem amplexandam reciperent. Verum istud virtutis hosti, & inuidia natura sua exæstuantī, diabolo minime ferēdam videbatur, & propterea varias de integro machinas contra nos astute fabricare aggressus est. Nam Apollonium virum inter fideles politioris literaturæ studiis & philosophiæ notitia plurimum celebratum, in iudicium adducit, & vnum ex eiusdem Apollonij seruis ad hanc rem valde accommodatum, qui hominem accuset, excitat. Cæterum huic misero ac perditio intempēstiuē & incommode in iudicium ad Christianū accusandum ingredienti, actutum (quoniam iudices qui Christianorum nomina solum, quia Christiani essent, de ferebant, imperatoris edictum neci dare mandauerat) crura suffringebantur: Perennio iudice contra eum talē sententiam pronuntiante. Iste autē Deo clarissimus martyr, cum iudex obnixē ab illo petisset flagitassetq; , vt si dei suæ rationem coram Senatu redderet, simulatq; accuratissimam orationem apologeticam pro fidei, quam profitebatur defensione, coram omnibus recitasset, sententiā senatus securi percussus, decessit è vita: quippe vetus lex apud illos extabat, Christianos, qui semel in iudicio comparuerant, nisi professionis suæ sententiam mutarent, non omnino liberos dimittēdos esse. Istius vero coram iudice verba, & responsa, quæ ad Perennij rogata dabat,